

PART OF THE

EU MISSIONS

RESTORE OUR OCEAN & WATERS**Vzdělávací scénář**

Vzdělávací scénář 7–8

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA). Evropská unie ani orgán poskytující grant za ně nenesou odpovědnost.

Trh s mořskými plody

Tato aktivita pomáhá žákům ve věku 7 až 8 let pochopit základy cesty mořských plodů od moře až na talíř a objevit rozmanitost druhů mořských plodů, které lze jíst.

Cíle:

- Žáci pochopí původ mořských plodů, jak se dostávají na jejich talíř, a různé způsoby jejich přípravy.
- Žáci rozpoznají různé vodní druhy a seznámí se s mořskou biodiverzitou.
- Děti připravují a jedí ryby a mořské plody pod dohledem dospělého.

Obecné informace

Věk: 7 až 8 let

Předměty: přírodověda, výživa, biologie, matematika, výtvarná výchova, občanská výchova

Klíčová slova: mořské plody, ryby, jídlo, oceán, biodiverzita, vaření, rybolov

Pro koho je to určeno? Učitelé, lektori v přírodovědných muzeích/centrech

Další společenští aktéři, které můžete zapojit: kuchaři, rybáři, prodejci ryb, chovatelé ryb nebo mořských plodů

Kompetence v oblasti udržitelnosti¹:

Ztělesňování hodnot udržitelnosti	Přijetí složitosti v oblasti udržitelnosti	Představy o udržitelné budoucnosti	Konání v zájmu udržitelnosti
Podpora přírody	Systémové myšlení	- Adaptabilita - Průzkumné myšlení	kolektivní jednání

¹ Bianchi, G., Pisiotis, U., Cabrera Giraldez, M. GreenComp – The European sustainability competence framework. Bacigalupo, M., Punie, Y. (editors), EUR 30955 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022; ISBN 978-92-76-46485-3, doi:10.2760/13286, JRC128040

Aktivita – Trh s mořskými plody

Doba trvání: 45 min

Materiál:

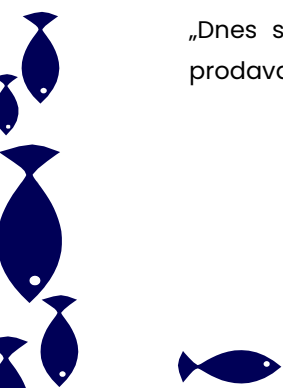
- Stoly a židle
- Podložka nebo přenosný bazének
- Mořští živočichové vytištění na tvrdý papír (vytiskněte jich tolik, kolik je potřeba podle vybraných receptů)
- Malé rybářské sítě nebo cedníky
- 10 kbelíků
- 10 košíků nebo jiných nádob
- 10 vytištěných štítků s druhy a cenami
- Pokladní pult nebo krabice
- Žetony (nebo jakýkoli předmět představující platidlo). Můžete vytvořit žetony různých hodnot, jako skutečné mince.
- Malé peněženky nebo krabičky
- Listy papíru formátu A3 (buď vystřížené do tvaru talíře, nebo s velkým prázdným talířem vytištěným na nich)
- Vytištěné recepty
- Vytištěné potraviny
- Nůžky se zaoblenými hroty
- Lepidlo
- Barevné fixy, pastelky

Příprava:

- Rozdělte prostor na tři části.
- V první části připravte bazének nebo podložku a přidejte mořské živočichy. Rozmístěte kbelíky a tolik rybářských sítí nebo cedníků, kolik dětí bude hrát roli rybáře.
- Ve druhé části připravte dlouhý stůl s 10 košíky nebo nádobami. Na každý košík umístěte štítek s názvem mořského plodu a cenou. Z krabice s několika žetony vytvořte pokladní pult.
- Ve třetí části vytvořte výtvarný koutek se stoly, židlemi, listy papíru představujícími talíře, lepidlem, nůžkami se zaoblenými hroty, barevnými fixy a pastelkami. Vytiskněte a vystříhněte potraviny, které doplní recepty z mořských plodů (např. citron, těstoviny, rýže...).
- Pro každé dítě, které bude hrát roli kuchaře, vytiskněte recept a připravte malou peněženku nebo krabičku s několika žetony.

Úvod:

„Dnes společně vytvoříme rybí trh. Každý z vás bude hrát důležitou roli: můžete být rybářem, prodávčem ryb nebo kuchařem. Budeme spolupracovat, abychom uvařili chutné a zdravé jídlo.“

Než vysvětlíte, co je rybář, prodavač ryb nebo kuchař, vyzvěte děti, aby se zamyslely nad rolí těchto tří profesí: co dělají ve své práci? Proč jsou důležité?

Můžete se jich také zeptat, jaké mořské plody už znají.

Pokyny:

Skupinu rozdělte na tři části. Skupina prodavačů ryb by možná měla být menší než ostatní.

1. Rybáři pomocí rybářského náčiní sbírají mořské živočichy a třídí je do jednotlivých kbelíků.
2. Prodavači ryb berou mořské živočichy z kbelíků a umísťují je do správného košíku na svém stánku.
3. Každý kuchař si vezme recept a peněženku. Podívá se na suroviny a stoupne si do fronty, aby je koupil od prodavačů ryb.
4. Prodavači ryb prodávají mořské plody kuchařům. Dbají na to, aby v případě potřeby vrátili správně drobné.
5. Kuchaři si vezmou talíř ve výtvarném koutku, najdou ostatní suroviny a vytvoří koláž, která představuje jejich recept.

Shrnutí:

- Pedagog nechá každou skupinu, aby ostatním řekla, co se naučila.
- Zeptá se rybářů, co ulovili. U každého druhu vyzve kuchaře, kteří daný druh uvařili, aby ukázali svůj pokrm.
- Pedagog se může zeptat:
 - o Byl mezi nimi nějaký živočich, o kterém jste nevěděli, že se dá jíst?
 - o Jedli jste někdy [název druhu]? Jak to chutnalo?
 - o Je nějaký živočich, který byste chtěli někdy ochutnat?
- Pokud děti již začaly probírat výživu, pedagog se může zeptat:
 - o Proč je pro vás dobré jíst mořské plody? (jíme pro energii, je to dobré pro srdce a pro mozek, jíme, abychom vyrostli a byli silnější...)

Alternativy:

- Zahrajte hru na tři kola, aby si každé dítě mohlo vyzkoušet všechny tři role.
- Zahrajte každou fázi zvlášť:
 - o Nejprve všechny děti společně loví a třídí živočichy na stánku rybiho trhu.
 - o Poté si každé dítě vybere recept a pedagog se ujme role prodavače ryb a prodává produkty. Každé dítě vytvoří svou koláž podle svého receptu.

Chcete-li jít dál: pozvěte do třídy kuchaře, rybáře, prodavače ryb nebo chovatele ryb, aby s vámi aktivitu provedli a vysvětlili skupině svou práci. Nebo je po skončení aktivity navštivte na jejich pracovišti.

Aktivita – Spoj tečky

Doba trvání: 30–45 min

Poznámka: Tato aktivita se lépe hodí do prostředí, kde je rybí trh příliš složité uspořádat (např. kvůli nedostatku prostoru nebo prostředků).

Materiál:

- Jeden pracovní list formátu A4 na dvojici žáků
- Obrázky druhů uvedených na pracovním listu (vytištěné nebo promítané projektorem)
- Tužky
- Guma

Příprava:

- Připravte prostor tak, aby žáci mohli sedět po dvou.
- Zajistěte, aby měli k dispozici tužky a guma.

Úvod:

„Dnes si budeme povídat o jídle z oceánu; naučíme se, které mořské živočichy a rostliny můžeme jíst.“

Začněte tím, že budete jeden po druhém ukazovat obrázky druhů a vyzvete žáky, aby určili, co to je: je to rostlina, nebo živočich? Jak vypadá? Má schránku? Má klepeta? Má ploutve? Má chapadla? Jak se ten druh jmenuje?

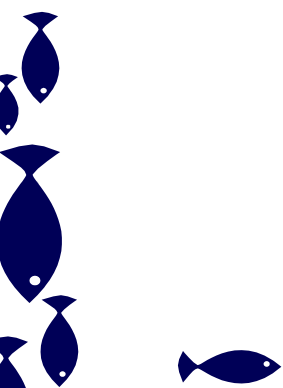
Než začne skupinová práce, pedagog přečte pokyny na pracovním listu: „Spoj živočicha nebo rostlinu s pokrmem, který se z nich připravuje.“

Pokyny:

1. Žáci sedí ve dvojicích nebo skupinách po třech.
2. Pedagog rozdá jeden pracovní list na skupinu a dá jim přibližně 15 minut na spojení teček.
3. Pedagog zůstává k dispozici pro pomoc.

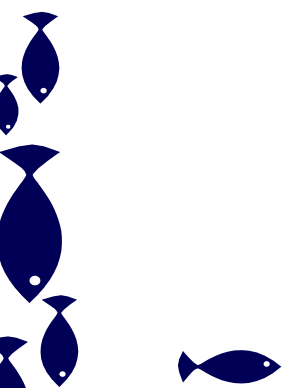
Shrnutí:

- Pedagog nechá žáky sdílet správnou odpověď pro každý druh.
- Pedagog se může zeptat:
 - o Byl mezi nimi nějaký živočich nebo nějaká rostlina, o kterých jste nevěděli, že se dají jíst?
 - o Jedli jste někdy [název druhu]? Jak to chutnalo?
 - o Je nějaký živočich, který byste chtěli někdy ochutnat?

- Pokud žáci již začali probírat výživu, pedagog se může zeptat:
 - o Proč je pro vás dobré jíst mořské plody? (jíme pro energii, je to dobré pro srdce a pro mozek, jíme, abychom vyrostli a byli silnější...)

Chcete-li jít dál: pozvěte do třídy kuchaře, rybáře, prodavače ryb nebo chovatele ryb, aby s vámi aktivitu provedli a vysvětlili skupině svou práci. Nebo je po skončení aktivity navštivte na jejich pracovišti.

Domácí úkol – Mořské plody na mém talíři

Doba trvání: jeden týden (doma) po výše uvedené aktivitě

Materiál:

- Jeden pracovní list na žáka, vytištěný na jedné straně, formát A4
- Fotoaparát, tiskárna, nůžky a lepidlo NEBO barevné fixy
- Pero
- Lepicí guma, lepicí páska nebo připínáčky a nástěnka nebo volné místo na zdi ve vaší třídě

Úvod:

„Naučili jsme se, jak se ryby dostávají na náš talíř, a objevili jsme různé recepty. Také jsme se dozvěděli, že musíme jíst mořské plody, abychom rostli zdraví a silní a měli energii. Teď to tedy vyzkoušíme doma. Během týdne požádejte svou rodinu, aby vám pomohla uvařit jedno jídlo z ryb nebo mořských plodů. Vyplňte pracovní list s názvem pokrmu, surovinami a fotografií nebo kresbou pokrmu. Za týden si své recepty navzájem představíme.“

Můžete sdílet web nebo aplikaci Mr.Goodfish, které pomohou rodinám vybrat druhy a prozkoumat recepty.

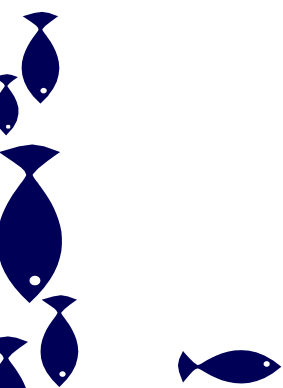
Shrnutí:

Ve třídě požádejte každého žáka, aby představil pokrm, který měl, a aby se podělil o své dojmy (jaká byla chuť? Bylo to těžké, nebo snadné uvařit? Co si o tomto receptu mysleli ostatní členové vaší rodiny?).

Nechte je připnout jejich pracovní list na nástěnku nebo zeď na několik dní a vyzvěte je, aby si recepty prohlédli.

Můžete také zvážit, že shromáždíte všechny pracovní listy a vytvoříte malou brožurku receptů, kterou rozdáte všem žákům, aby si ji mohli odnést domů pro svou rodinu.

Alternativa: pokud je to možné, můžete tento domácí úkol nahradit společným vařením ve vaší škole, přírodovědném centru nebo muzeu. Vyberte snadný recept z mořských plodů nebo ryb, který připravíte s dětmi (např. sardinková nebo makrelová pomazánka, rybí karbanátek, rybí koláč, rybí tacos/wrap/sendvič...). Můžete si přizvat kuchaře nebo prodavače ryb a navrhnout, aby se zapojily i rodiny. Pokud chcete využít tuto alternativu, začněte prosím ověřením místních pravidel týkajících se hygieny a bezpečnosti potravin při vaření s dětmi. Chcete-li najít kuchaře nebo prodavače ryb, můžete si na webu nebo v aplikaci vyhledat členy Mr.Goodfish ve vaší zemi.

Mořské plody na mém talíři

Moje jméno:

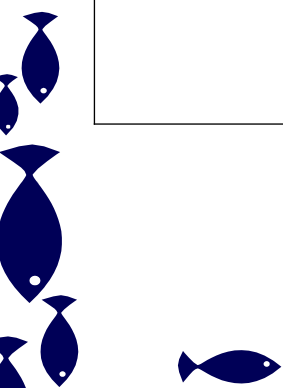
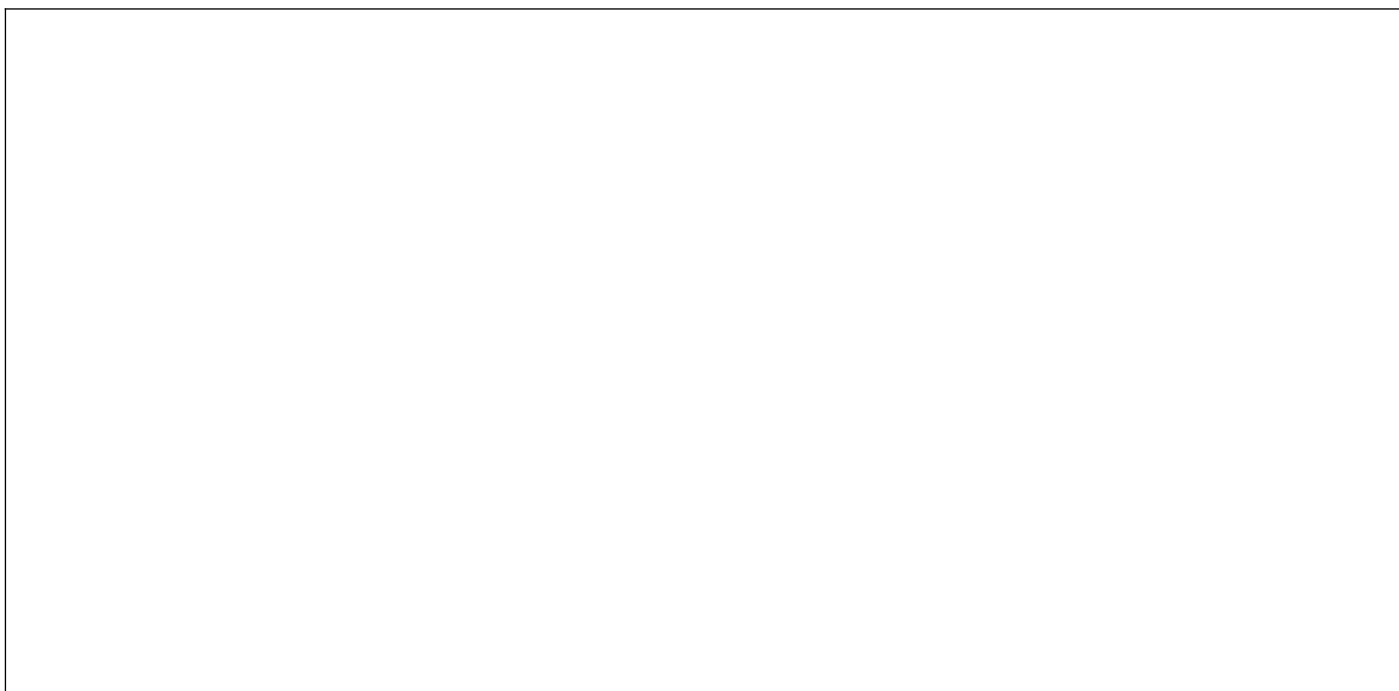
Tento týden vařím mořské plody nebo ryby se svou rodinou.

Název pokrmu je

Suroviny tohoto receptu jsou:

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

Nakreslím pokrm nebo sem vytisknu a nalepím fotografii:

Slávky s hranolky

Suroviny:

- **4 slávky**
- **Hranolky**
- **Nasekaná petrželka**

Grilovaná chobotnice

Suroviny:

- **1 chobotnice**
- **1 citron**
- **1 miska rýže**

Nudle s krevetami

Suroviny:

- 5 krevet
- 1 miska nudlí
- 1 rajče

Hřebenatky s rýží

Suroviny:

- 2 hřebenatky
- Zelené fazolky
- 1 miska rýže

Ústřice

Suroviny:

- **6 ústřic**
- **1 citron**
- **1 miska salátu**

Oliheň s hranolky

Suroviny:

- **4 olihně**
- **Hranolky**
- **1 miska salátu**

Krab s kukuřicí

Suroviny:

- **1 krab**
- **1 grilovaná kukuřice**
- **1 miska bramborové kaše**

Grilovaná ryba

Suroviny:

- **1 ryba**
- **Zelené fazolky**
- **1 miska rýže**

Slávky s hranolky

Grilovaná chobotnice

Nudle s krevetami

Hřebenatky s rýží

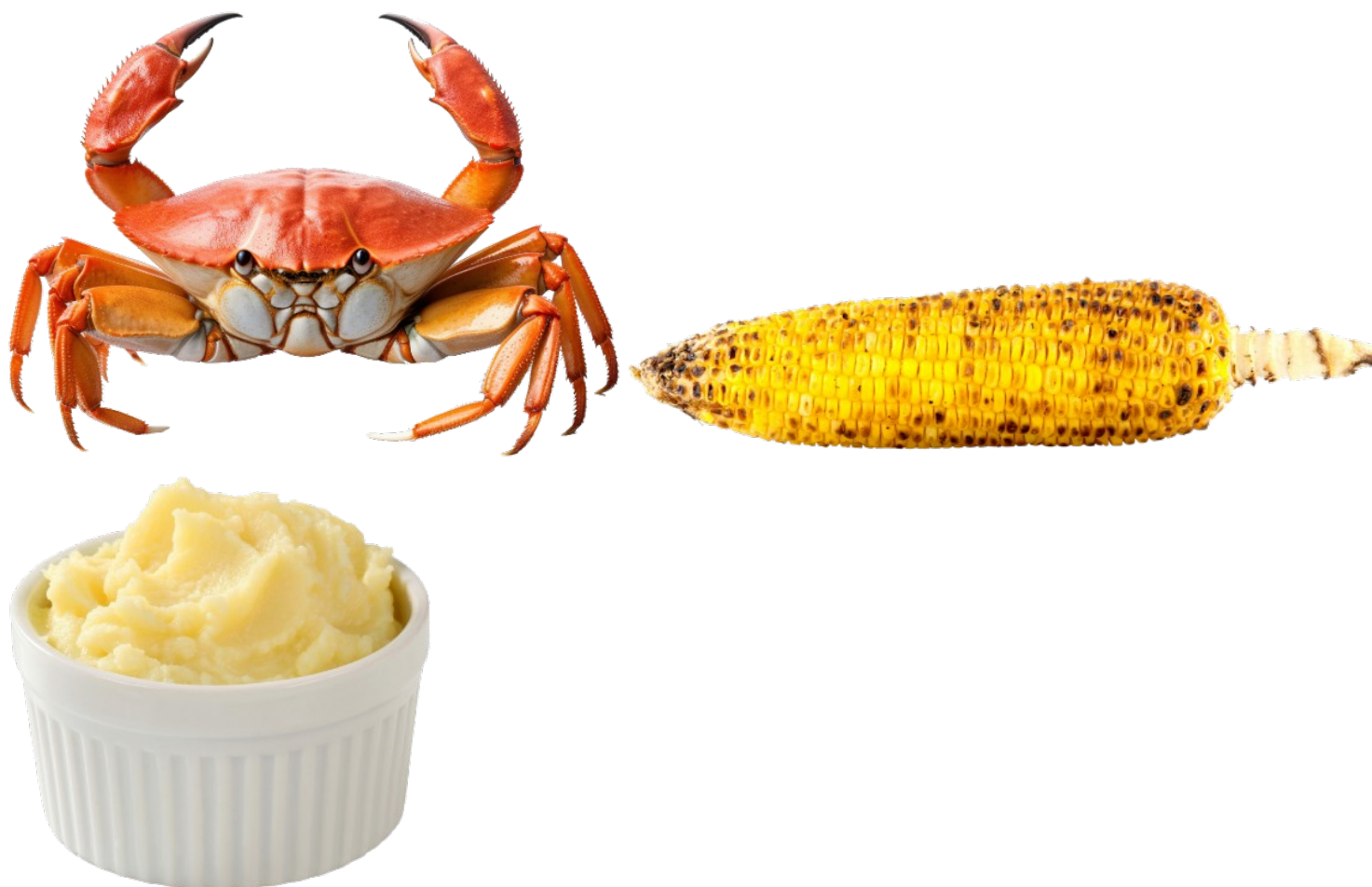
Ústřice

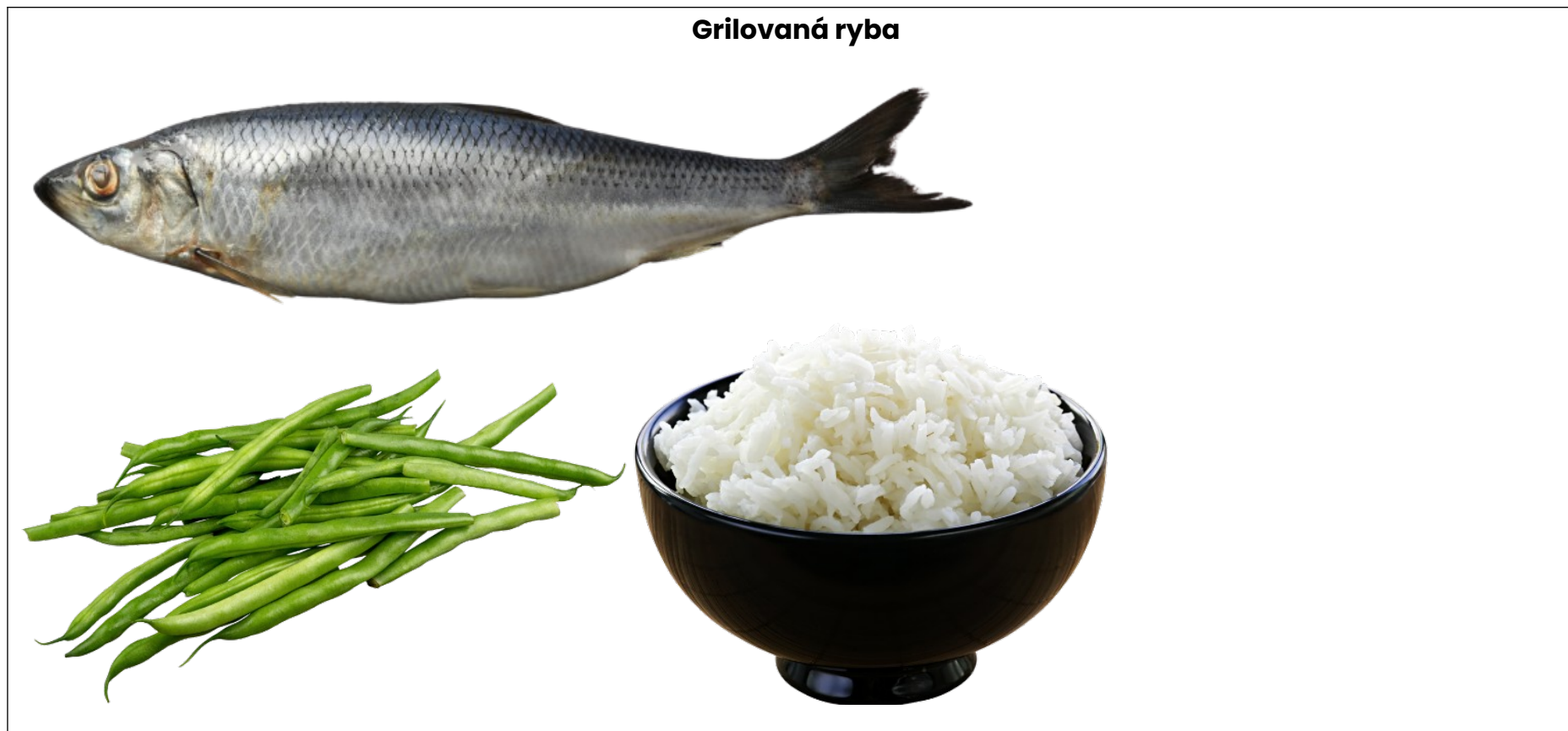
Oliheň s hranolky

Krab s kukuřicí

Grilovaná ryba

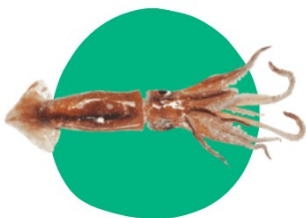

Následující vytiskněte jako štítky na stánek

JMÉNO:

SPOJ TEČKY

„Vyberte si správnou rybu ve správném období!“

Sledujte nás

Webové stránky: www.mrgoodfish.com

